

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών Τομέας Τεχνολογίας Πληροφορικής & Υπολογιστών https://courses.softlab.ntua.gr/p12/

Γλώσσες Προγραμματισμού ΙΙ

Αν δεν αναφέρεται διαφορετικά, οι ασκήσεις πρέπει να παραδίδονται στους διδάσκοντες σε ηλεκτρονική μορφή μέσω του συνεργατικού συστήματος ηλεκτρονικής μάθησης moodle . softlab . ntua . gr . Η προθεσμία παράδοσης θα τηρείται αυστηρά. Έχετε δικαίωμα να καθυστερήσετε το πολύ μία άσκηση.

Ασκηση 4 Εικονικές μηχανές

Προθεσμία παράδοσης: 9/1/2019

Υλοποιήστε μία εικονική μηχανή για τη γλώσσα που περιγράφεται παρακάτω.

Σας συνιστούμε να χρησιμοποιήσετε τη C/C++ ως γλώσσα υλοποίησης του διερμηνέα και να εκμεταλλευτείτε τις επεκτάσεις του GNU C Compiler για την αποδοτική υλοποίηση VM interpreters που αναφέρονται στις διαφάνειες της διάλεξης της 24/10/2018.

Περιβάλλον εκτέλεσης. Η μηχανή διαθέτει μία στοίβα, αρχικά κενή, η οποία μπορεί να περιέχει ακέραιους αριθμούς 32 bit με πρόσημο.

Πρόγραμμα. Ένα πρόγραμμα αποτελείται από μία ακολουθία εντολών bytecode. Το μεγαλύτερο δυνατό πρόγραμμα αποτελείται από $2^{16}=65536$ bytes εντολών. Οι θέσεις αυτών των bytes μέσα στο πρόγραμμα είναι αριθμημένες από 0 έως και $2^{16}-1=65535$.

Οι εντολές είναι εν γένει μεταβλητού μήκους σε bytes. Κάθε εντολή αρχίζει με ένα op-code, μήκους ενός byte. Σε κάποιες εντολές, το op-code ακολουθείται από ένα ή περισσότερα bytes που περιγράφουν κάποιον ακέραιο αριθμό (με πρόσημο, σε αναπαράσταση συμπληρώματος ως προς δύο, ή χωρίς). Αν είναι περισσότερα του ενός, τα bytes του αριθμού δίνονται σε σειρά little-endian. Οι εντολές που υποστηρίζονται είναι οι ακόλουθες (σε παρένθεση το αντίστοιχο op-code σε δεκαεξαδική μορφή):

- halt (0x00): τερματίζει την εκτέλεση της μηχανής.
- jump (0x01): μεταπηδά στην εντολή της οποίας το op-code βρίσκεται στο byte του προγράμματος, η θέση του οποίου δίνεται από τον αριθμό που ακολουθεί (2 bytes, χωρίς πρόσημο).
- jnz (0x02): αφαιρεί το στοιχείο που βρίσκεται στην κορυφή της στοίβας και, αν δεν είναι μηδέν, μεταπηδά στην εντολή της οποίας το op-code βρίσκεται στο byte του προγράμματος, η θέση του οποίου δίνεται από τον αριθμό που ακολουθεί (2 bytes, χωρίς πρόσημο).
- dup (0x03): τοποθετεί στην στοίβα ένα αντίγραφο του στοιχείου που περιέχεται στη θέση i της στοίβας (με 0 συμβολίζεται η κορυφή, με 1 το στοιχείο αμέσως κάτω από την κορυφή, κ.ο.κ.), όπου i η τιμή του byte που ακολουθεί (χωρίς πρόσημο).
- swap (0x04): αντιμεταθέτει το στοιχείο που περιέχεται στην κορυφή της στοίβας με αυτό που περιέχεται στη θέση i της στοίβας (με 0 συμβολίζεται η κορυφή, με 1 το στοιχείο αμέσως κάτω από την κορυφή, κ.ο.κ.), όπου i η τιμή του byte που ακολουθεί (χωρίς πρόσημο).
- drop (0x05): αφαιρεί και αγνοεί το στοιχείο που βρίσκεται στην κορυφή της στοίβας.
- push4 (0x06), push2 (0x07) και push1 (0x08): τοποθετούν στη στοίβα τον αριθμό που ακολουθεί (1, 2 ή 4 bytes, αντίστοιχα, με πρόσημο).
- add (0x09): αφαιρεί κατά σειρά από τη στοίβα δύο στοιχεία, b και a, και τοποθετεί στην κορυφή το άθροισμα a+b.

- sub (0x0a): ομοίως με την add αλλά για τη διαφορά a-b.
- mul (0x0b): ομοίως με την add αλλά για το γινόμενο a*b.
- div (0x0c): ομοίως με την add αλλά για το πηλίκο της ακέραιας διαίρεσης a/b.
- mod (0x0d): ομοίως με την add αλλά για το υπόλοιπο της ακέραιας διαίρεσης a%b.
- eq (0x0e): αφαιρεί κατά σειρά από τη στοίβα δύο στοιχεία, b και a, και τοποθετεί στην κορυφή τον αριθμό 1 αν a=b, διαφορετικά τον αριθμό 0.
- ne (0x0f): ομοίως με την eq αλλά για τη συνθήκη $a \neq b$.
- 1t (0x10): ομοίως με την eq αλλά για τη συνθήκη a < b.
- gt (0x11): ομοίως με την eq αλλά για τη συνθήκη a > b.
- le (0x12): ομοίως με την eq αλλά για τη συνθήκη $a \le b$.
- ge (0x13): ομοίως με την eq αλλά για τη συνθήκη $a \ge b$.
- not (0x14): αφαιρεί το στοιχείο που βρίσκεται στην κορυφή της στοίβας και τοποθετεί στην κορυφή τον αριθμό 1 αν αυτό ήταν μηδέν, διαφορετικά τον αριθμό 0.
- and (0x15): αφαιρεί κατά σειρά από τη στοίβα δύο στοιχεία και τοποθετεί στην κορυφή τον αριθμό 1 αν και τα δύο ήταν μη μηδενικά, διαφορετικά τον αριθμό 0.
- οr (0x16): αφαιρεί κατά σειρά από τη στοίβα δύο στοιχεία και τοποθετεί στην κορυφή τον αριθμό
  0 αν και τα δύο ήταν μηδενικά, διαφορετικά τον αριθμό
  1.
- input (0x17): διαβάζει έναν χαρακτήρα input και τοποθετεί στην κορυφή της στοίβας τον ASCII κωδικό του.
- output (0x18): αφαιρεί το στοιχείο που βρίσκεται στην κορυφή της στοίβας και εκτυπώνει τον χαρακτήρα που αντιστοιχεί σε αυτόν τον ASCII κωδικό.
- clock (0x2a): εκτυπώνει στο standard output τον αριθμό των δευτερολέπτων που έχουν περάσει από την έναρξη της εκτέλεσης του προγράμματος, με έξι δεκαδικά ψηφία (format "%0.61f\n").

Η εκτέλεση του προγράμματος τερματίζεται είτε με την εντολή halt είτε όταν εξαντληθούν οι εντολές προς εκτέλεση. Σε περίπτωση άκυρων εντολών ή σφαλμάτων εκτέλεσης (άκυρο op-code, αριθμητική υπερχείλιση, διαίρεση με το μηδέν, άλμα σε μη υπαρκτή εντολή, αναφορά σε θέση που δεν υπάρχει στη στοίβα, κ.λπ.) η μηχανή σας είναι ελεύθερη να συμπεριφέρεται όπως θέλετε (undefined behavior).

Είσοδος και έξοδος. Το πρόγραμμά σας θα δέχεται από τη γραμμή εντολών ακριβώς ένα όρισμα (argv[1]): το όνομα του αρχείου που περιέχει το "πρόγραμμα" που θα εκτελέσει η εικονική μηγανή.

Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης αυτού του προγράμματος, η εικονική μηχανή πρέπει να διαβάζει (input) από την τυπική είσοδο και να εκτυπώνει (output) στην τυπική έξοδο.

Παράδειγμα εκτέλεσης. Οι εντολές echo, base64 και zcat είναι εντολές κάποιου λειτουργικού συστήματος που σέβεται τον εαυτό του (π.χ., Linux).